

Kertomus vaihto-oppilasjaksosta

Niin kuin kaikki suuret asiat, tämäkin sai alkunsa pienestä ajatuksesta. Vaihtoon lähtö oli toki käynyt monesti mielessä, mutta vakavasti sitä en ollut koskaan pysähtynyt ajattelemaan ennen kevättä 2005. Pyörittelin asiaa jonkin verran mielessäni, kunnes eräänä yönä istahdin tietokoneelle ja lähetin keskellä yötä sähköpostia kv-toimistoon. Taisi olla jo seuraavana päivänä kun kävin siellä juttelemassa ja siitä se lopullinen kipinä sitten syttyi.

Koska lähtöön oli aikaa noin vuosi, ei käytännön järjestelyillä ollut onneksi vielä mitään kiirettä. Alustavia suunnitelmia piti kuitenkin alkaa miettimään jo. Yksi eniten harkintaa vaatinut asia oli asunto tyttökaverin kanssa täällä Suomessa. Vaihtoehtoja oli kaksi: joko pidämme entisen mukavan (ja kalliin) kämppämme tai sitten tyttökaverini muuttaa yksioön reissuni ajaksi. Pitkien mietintöjen jälkeen päädyimme ensimmäiseen vaihtoehtoon, vaikka asuntoilmoituksiakin vähän vilkuiltiin.

Jotain hakemuksia piti muistaakseni jo samana keväänä lähetellä, mutta pääosin kaikki valmistelut ajoittuivat lähtöä edeltävälle syksylle. Paperitöitä oli paljon enemmän kuin osasin arvatakaan, mutta kv-toimiston ja muiden vaihtareiden avustuksella kaikki saatiin hoidettua. Rahoitus oli myös yksi asia joka piti järjestää. Sain onnekseni olla edeltävänä kesänä töissä, mutta silti opintolainakin täytyi ottaa. Apurahat ja korotetut tuet olisivat yksinään riittäneen juuri ja juuri lentoihin ja köyhään opiskelijaelämään paikan päällä. Tämähän ei toki olisi ollut tarkoituksenmukaista, vaan täytyy tuollaisella reissulla olla rahaakin käytettävänä. Mitä enemmän sitä parempi.

Matkajännitystä alkoi jo joulun lähestyessä olla ilmassa, mutta varsinaista paniikkia ei sitten tullutkaan. Viimeisellä viikolla ennen lähtöä silti toivoi että aikaa lähtöön olisi ollut vielä ”vähän” enemmän. Kun lentokone täältä Oulusta sitten nousi, oli kaikki jännitys jo vaihtunut seikkailumieleksi. Päivä oli niin pitkä ja raskas matkustamisen takia, että unikin tuli ankeassa hostellihuoneessa helposti. Muutama päivä meni sitten muiden suomalaisten nurkissa majaillessa ennen kuin oma huone vapautui ja koulurutiinit alkoivat.

Oma huone tuntui aluksi ankealta, ja koko talo tuntui karulta paikalta. Vanha ja rähjäinen, epäsiisti eikä muutenkaan kodikas. Näin siis aluksi, mutta kun taloon oli ehtinyt asettua ja tervetuliaisjuhlien puitteissa pääsi tutustumaan muihin vaihtareihin, alkoi mieli muuttua nopeasti. Talon tuntuikin ihan kivalta ja ennen kaikkea selväksi tuli se, että rakennus sinänsä ei ole tärkeä, ihmiset sen sisällä ovat. Porukka olikin tosiaan mahtava. Tietenkään kaikkien kanssa ei voinut tulla hyvin tutuksi kun ihmisiä oli sentään ~50, mutta hyvä henki siellä vallitsi aina kaikkien kanssa. Kaikista unohtumattomimpia olivat ne lukuisat kerrat kun saman pöydän ääreen kerääntyi syömään jopa lähes 40 ihmistä. Silloin iltaa istuttiin pitkään ja aika meni kuin siivillä. Baariin lähtivät ne jotka vielä jaksoivat, mutta monesti kello raksutti huomaamatta jo aamuyön tunneilla ja silloin paras osoite oli oma huone. Jos oli asunto ja asuinkumppanit vaihto-oppilaan kannalta mieluisia, niin samaa voi kyllä sitten sanoa koko Groningenin kaupungista. On vaikea kuvitella löytävänsä mistään yhtä mukavaa paikkaa juuri opiskelijoita ajatellen. Yöelämää oli tarjolla aina sitä haluavalle, kaupunki oli täynnä opiskelijoita ympäri maailmaa. Kaupoissa tai ravintoloissa ei todellakaan tullut ongelmia kielen kanssa vaan lähes poikkeuksetta englannilla pärjäsikin joka paikassa.

Koulu alkoi viikon mittaisella orientaatiojaksolla, jonka aikana lähinnä totuteltiin käyttämään englantia oppitunneilla, tutustuttiin opiskelijatovereihin ryhmitöitä tekemällä ja harjoiteltiin esiintymistä luokan edessä. Oli aika tiukka paikka kun 15 minuutin varoitusajalla piti valmistella esitys luokalle ja tilannetta ei yhtään mukavammaksi tehnyt myöskään paikalla ollut videokamera.

Oli oikeasti vain onni että aikaa valmisteluun oli näin vähän, koska murehtimiseen ja paniikkiin ei ollut aikaa ollenkaan. Esiintymisiä yksin ja ryhmässä oli tämän viikon aikana muutenkin paljon ja uskonkin, että seuraavan kerran kun suomessa joudun esiintymään, ei se enää aiheuta niin paljon tuskan hikeä kuin aiemmin.

Opiskelu orientaation jälkeen olikin sitten täysin erilaista mihin suomessa on totuttu. Kaikki oli vain yhtä suurta ryhmätyötä, eikä perinteistä tehtävöntekoa ollenkaan. Luentoja oli kyllä, mutta yleensä ne liittyivät vain epäsuorasti tekemäämme työhön. Suurimmaksi osaksi opiskelu oli oman ryhmän kanssa tai yksin tiedonhakua ja kirjoittamista. Kirjallisen tutkimuksen lisäksi työhön sisältyi vain yksi esitys- ja keskustelutilaisuus. Suurimpia ongelmia oli tiedon vähäinen puute, tarvittavia faktoja ei löytynyt vaan niitä piti opettajien mukaan vetää hatusta. Siitä seurasi se, ettei oikein tiennyt mikä pitää olla totta ja mikä ”valistunutta arviota”. Välillä kukaan ryhmän jäsenistä ei tarkkaan tiennyt mitä meidän haluttiin tekevän. Eli kaikenkaikkiaan opiskelu Hollannin puolella ei ollut kovin mielekästä, ja muutoksia ensi vuodeksi on käsittääkseni tulossakin rutkasti.

Muutto Saksaan ei ollut matkana pitkä, mutta päivärutiinit muuttuivat valtavasti. Ei enää sosiaalista asumista opiskelijatalossa, eikä juurikaan yöelämää. Kaupunkina Emden oli todella pieni ja hiljainen. Kun selvisi, ettei keskivertoasukas siellä puhunut ollenkaan englantia, oli masennus valmis. Tämäkin oli toki vain tottumiskysymys, Groningenin jälkeen mikään paikka tuskin olisi tuntunut mukavalta. Hetken tutustumisen jälkeen alkoi taas elämä voittaa. Ylimääräisen vapaa-ajan pystyi täyttämään urheilemalla. Emdenin puistoja parempaa juoksumaastoa saa hakea... Muihin ihmisiin tutustuminen oli vaikeaa, koska ei oikein ollut mitään paikkaa mihin mennä. Koululla kyllä oli joskus bileitä vaihto-oppilaille.

Koulunkäynti oli kuitenkin huomattavasti mielekkäämpää Emdenissä, kuin Groningenissa. Opiskelusysteemi oli suomesta hyvin tuttua, eli luentoja joissa tehtiin muistiinpanoja. Opiskeltavat aineetkin sattuivat osittain olemaan jopa mielenkiintoisia. Suurin harmin aihe oli saksan kielen opetuksen puuttuminen. Se oli ennakkoon ainut mielenkiintoinen oppiaine, mitä meille piti opettaa mutta opetusta löytyi vain pidemmälle ehtineille. Yhdellä tunnilla käytiin, mutta kun opettaja ei osannut sanaakaan englantia, jäi saksan opiskelut sitten siihen. Alkeiskurssikin olisi kai pitänyt olla, mutta pienen oppilasmäärän takia sitä ei järjestetty ollenkaan. Aivan viimeisellä viikolla pidettiin sitten kokeet, jotka vastasivat aika lailla suomalaista koekäytäntöä. Kokeiden tuloksista ei minulla tällä hetkelläkään vielä ole mitään tietoa.

Muun opiskelun ohessa tehtiin tutustumiskäyntejä yrityksiin. Näitä käyntejä tehtiin Emdenissä tuulimyllyjen runkoja valmistavalle tehtaalle ja kaupungin suurelle ylpeydelle Volkswagenille joka on Emdenin ylivoimaisesti suurin työnantaja. Varsinkin VW oli todella mielenkiintoinen ja ihmeteltävää riitti. Miinusta tuli vain siitä, että esittely pidettiin saksaksi. Opettaja toki tulkki, mutta informaatiota hukkaantui tulkkauksen takia paljon pois. Emdeniläisten yritysten lisäksi kävimme Airbussilla ja Lufthansalla. Sanomattakin on selvää, että tekniikasta kiinnostunut oppilas oli näissä paikoissa aivan innoissaan. Harva pääsee katsomaan lentokoneita pintaa syvemmälle. Kaikenkaikkiaan koulunkäyntiin ja opettajiin Emdenissä olen erittäin tyytyväinen. Tuntui niin mukavalta Groningenin jälkeen kun koulussa oli selvää mitä piti tehdä ja mitä ei.

Alkuperäissuunnitelma oli että vaihtoreissun aikana pitää matkailla, koska se Hollannista tai Saksasta käsin on halvempaa ja helpompaa kuin täältä Suomesta. Kovin paljon ei sitten kuitenkaan tullut reissailtua, mutta jotakin kuitenkin. Hollannista kävimme Kölnissä ihmettelemässä karnevaaleja. Karnevaalit olivat todella kokonaisvaltainen juhla kaupungissa, joka paikassa ihmiset olivat naamiaisasusteissa ja kaupunki oli kuin kaatopaikka. Matkalla mukana oli lisäksi 2 suomalaista ja 2 saksalaista. Majoitus tapahtui mukavasti (ja ilmaiseksi) saksalaisen pojan kotiin. Matkat sujuivat rattoisasti vuokra-autolla.

Toinen isompi matka tehtiin sitten Saksasta Venetsiaan aivan hetken mielihohteesta. Yhtäkkiä tuli vain tunne että pitää käydä jossakin kun matkailut oli niin vähiin jäänyt ja koulustakin oli sopivasti muutama päivä vapaata. Venetsia oli erittäin mielenkiintoinen paikka ja juurikin sellainen minkälaisena sen on tottunut elokuvissa ja muualla näkemään. Majoitusta emme ehtineet etukäteen varaamaan, kun lentokin varattiin vain muutama tunti ennen lähtöä. Mukava, siisti ja halpa majoitus löytyi kuitenkin helposti parin tunnin etsinnän jälkeen. Vaikka majoitus ja lennot olivat halpoja ei koko reissu sitä ollut. Venetsiassa kaikki on todella kallista, se onkin lienee maailman kalleimpia kaupunkeja. Kallis hintataso ja valtavat turistilaumat olivat paikan ainoita miinuksia, muuten kaupunki oli paratiisi.

Kaikkien reissujen ja opiskelujen jälkeen tuli sitten kotiinlähdön aika. Takaisinpaluu tuntui vähintään yhtä oudolta kuin lähteminenkin. Muutama päivä meni totutella, mutta äkkiä arjen rutiinit alkoivat tuntua taas tutulta. Varsinaista kulttuurishokkia en myönnä kokeneeni missään vaiheessa. Asiat olivat erilaisia kuin suomessa, mutta mitään dramaattista eroa ei ollut. Vaihtoaika oli kokemuksena erittäin positiivinen ja reissuun lähtöä voikin suositella lähes poikkeuksetta jokaiselle. Kielitaito ei ole ongelma, sen oppii automaattisesti paikan päällä.